

जिल्हा परिषदेचे अधिकारी/कर्मचारी व
जिल्हा परिषदेत प्रतिनियुक्तीवर कार्यरत
शासकीय अधिकारी व कर्मचाऱ्यांकडून
त्यांना अतिप्रदान रकमेच्या अनुषंगाने
वचनपत्र घेण्याबाबत...

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग**

शासन परिपत्रक क्रमांक: जिपअ-२०२१ / प्र. क्र. २२१ / आस्था-४

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: २३ डिसेंबर, २०२१

वाचा -

- १) सिव्हील अपील क्रमांक ३५०० / २००६ (पंजाब व हरीयाणा उच्च न्यायालय व इतर विरुद्ध जगदेव सिंग) यामधील मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांचा दिनांक २९.०७.२०१६ चा अंतिम निर्णय
- २) मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे दाखल झालेल्या याचिका क्रमांक ३४८०/२०२० मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.१५.०९.२०२१ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय
- ३) अतिरिक्त सरकारी वकील, मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ यांचे पत्र क्रमांक जीपीएचसीएबीडी/उब्ल्यूपी/७६६५/२०२१, दि.२१.०९.२०२१
- ४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.५२/सेवा-३, दिनांक २२-११-२०२१

प्रस्तावना -

शासकीय कर्मचारी व अधिकारी यांना, त्यांच्या सेवा काळात अदा केलेल्या रक्कमा भविष्यात चुकीची असल्याचे आढळून आल्यास अशा, अतिप्रदानाच्या रकमांची वसुली क्षमापित (Exemption from recovery of excess payment) करण्याबाबतच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे दाखल झालेल्या याचिका क्रमांक ३४८०/२०२० मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.१५.०९.२०२१ रोजी आदेश पारीत केले आहेत.

शासकीय खजिन्यातील निधी हा करदात्यांकडून जमा करण्यात आलेला सामान्य जनतेचा पैसा आहे. कोणत्याही प्रकारे करदात्यांच्या पैशांचा अपव्यय होणार नाही, या दृष्टीने भविष्यात वसुल न होऊ शकणाऱ्या अतिप्रदान होणाऱ्या रकमेस पायबंद घालणे गरजेचे आहे. ही बाब विचारात घेता मा. उच्च न्यायालयाने उपरोक्त आदेशान्वये मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या श्री. जगदेव सिंग या प्रकरणी दिलेल्या न्यायनिर्णयाचा आधार घेऊन “लाभधारकांना कोणत्याही रकमेचे प्रदान करण्यापूर्वी, त्याला शासनाकडून कोणत्याही रकमेचे अतिप्रदान करण्यात आले आहे, असे भविष्यात निदर्शनास आल्यास अशी अतिप्रदानाची रक्कम लाभधारक, शासनास परत करण्यास बांधील राहील अशा आशयाचे लिखित वचनपत्र (Undertaking) घेण्यात यावे”, असे शासनास आदेशित केले आहे.

गट-अ, गट-ब, गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड मधील राज्य शासकीय अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना, त्यांच्या सेवाकाळामध्ये विविध प्रसंगी, त्यांना नियमानुसार अथवा कायदानुसार देय व अनुज्ञेय ठरत नसतांना (Excess of their entitlements), शासकीय रकमांचे अतिप्रदान (Excess payment) होत असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आलेले आहे. काही प्रसंगी अतिप्रदान झाल्याचे, भविष्यात आढळून आल्यास, अशा अतिप्रदानाची रक्कम, कर्मचारी शासनास परत करेल, अशा आशयाचे वचनपत्र (Undertaking), संबंधित शासकीय कर्मचार्याकडून घेतले जाणे आवश्यक असतांना काही प्रकरणी वचनपत्र घेतले गेले नाही. परिणामी, अशा अतिप्रदानित रकमेची वसुली सुरु केल्यास कर्मचारी त्यास विरोध करत असल्याची बाब शासनाच्या निदर्शनास आली होती, त्यानुषंगाने राज्य शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकडून अतिप्रदान रकमेच्या अनुषंगाने वचनपत्र घेण्याबाबत संदर्भ क्र.४ च्या शासन परिपत्रकान्वये सर्व विभागांना निर्देश देण्यात आले आहेत. त्याच धर्तीवर सर्व जिल्हा परिषदांना निर्देश देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने पुढीलप्रमाणे परिपत्रक प्रसृत करण्यात येत आहेत.

परिपत्रक -

या द्वारे **सर्व जिल्हा परिषदांना** यांना निर्देश देण्यात येत आहेत की, जिल्हा परिषदेचे कर्मचारी व अधिकारी यांना कोणत्याही प्रसंगी जसे की, वेतननिश्चिती / वेतनवाढी / अथवा इतर कोणत्याही आर्थिक लाभाच्या / प्रदानाच्या अनुषंगाने अतिरिक्त प्रदान झाल्याची बाब भविष्यात **जिल्हा परिषदेच्या / शासनाच्या** निदर्शनास आल्यास अतिप्रदानित रक्कम **जिल्हा परिषदेस** परत करण्याचे वचनपत्र (Undertaking) सर्व संबंधितांकडून त्यांच्या सेवाकालावधीत एकदाच घेण्यात यावे. (सोबत प्रारूप जोडले आहे.)

२. जे कर्मचारी सद्यःस्थितीत जिल्हा परिषदेच्या सेवेत आहेत त्यांच्याकडून हे वचनपत्र या परिपत्रकाच्या दिनांकापासून ३ महिन्यांच्या आत घेण्यात यावे. तथापि जे कर्मचारी सेवानिवृत्त होत आहेत त्यांच्याबाबत तात्काळ त्यांच्या सेवानिवृत्तीपूर्वी घेण्यात यावे. जे कर्मचारी शासन सेवेत नव्याने दाखल / नियुक्त होतील त्यांच्यासंदर्भात हे वचनपत्र नियुक्तीच्या १ महिन्यांच्या आत घेण्यात यावे.

३. हे वचनपत्र **जिल्हा परिषदेस** विहीत वेळेत भरून देणे संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांना बंधनकारक आहे. सदरचे वचनपत्र संबंधितांनी विहीत कालावधीत न दिल्यास त्यांचे त्यापुढील (विहीत कालावधीनंतरचे) वेतन, ते जोपर्यंत असे बंधपत्र भरून देत नाहीत, तो पर्यंत रोखण्याबाबत आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी कार्यवाही करावी.

४. हे वचनपत्र संबंधित कर्मचारी / अधिकारी यांच्या संपूर्ण सेवा कालावधीसाठी लागू राहिल याची सर्वांनी नोंद घ्यावी. तसेच हे वचनपत्र घेतल्याबाबतची नोंद सेवापुस्तकात घेण्यात यावी. तसेच सदरचे वचनपत्र सेवापुस्तकात जोडण्यात यावे.

५. सदर कार्यपद्धतीचे पालन करण्याची प्राथमिक जबाबदारी आहरण व संवितरण अधिकारी यांची राहिल. सदर कार्यपद्धतीचे पालन न झाल्यास संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी योग्य त्या कारवाईस पात्र राहतील. (वचनपत्राचा/बंधपत्राचा नमूना सोबत जोडला आहे.)

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२११२२३१५१६२४१४२० असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(का.गो.वळवी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. सर्व अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२.
२. सर्व प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३. सर्व विभागीय आयुक्त
४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
५. संचालक, लेखा व कोषागारे, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई
६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
७. सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी , जिल्हा परिषद

(शासन परिपत्रक, ग्राम विकास विभाग क्रमांक जिपअ -२०२१/प्र.क्र.२२१/आस्था-४,
दिनांक २३.१२.२०२१ चे सहपत्र)

वचनपत्र

मी, श्री. / श्रीमती,जिल्हा परिषद, -----
या कार्यालयात, या पदावर कार्यरत आहे. मला जिल्हा परिषदेकडून
कोणत्याही प्रसंगी जसे की, माझी जिल्हा परिषदेमध्ये नव्याने नियुक्ती होईल तेव्हा
किंवा माझ्या पदोन्नती, आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ, वेतन आयोगाची
अंमलबजावणी अशा अन्य कोणत्याही प्रसंगी माझी वेतननिश्चिती करताना अथवा इतर
कोणत्याही आर्थिक लाभाच्या / प्रदानाच्या अनुषंगाने **माझ्या संपूर्ण सेवा कालावधीत**,
मला नियमानुसार अथवा कायदानुसार देय व अनुज्ञेय ठरत नसतांना (Excess of
entitlements), अतिरिक्त रक्कम प्रदान झाल्याची बाब सद्यःस्थितीत / भविष्यात
शासनाच्या / जिल्हा परिषदेच्या निदर्शनास आली / आल्यास, याद्वारे मी असे वचनपत्र
देतो की, परिगणनेतील त्रुटीमुळे अथवा कोणत्याही कारणास्तव सदर रकमेमध्ये काही
जादा रकमेचे प्रदान केल्याचे सद्यस्थितीत / भविष्यात, शासनाच्या/जिल्हा परिषदेच्या
निदर्शनास आल्यास अशी अतिप्रदानाची रक्कम जिल्हा परिषदेस समायोजन / रोख
स्वरूपात परत करण्यास किंवा ती वसूल करून घेण्यास मी न चुकता बांधील आहे /
राहील.

ठिकाण :

सही

दिनांक:

नाव.....

पदनाम.....